

Formanden: Vi gaar derefter videre med Forhandlingen om selve Lovforslaget.

Jeg maa bede om, at der bliver Ro i Salen.

Gunnar Fog-Petersen: De Lovforslag, som den højtærede Justitsminister har fremsat i denne Samling vedrørende vor Retspleje, tager efter Ministerens egen Begrundelse Sigte paa de ændrede Forhold, som findes den Dag, da Metoder af anden Art end de hidtil her i Landet kendte, indføres i det offentlige Liv, Metoder, der gaar efter Læresætningen: Hensigten helliger Midlet. Jeg er enig med den højtærede Minister i, at det kan blive nødvendigt — og maaske er nødvendigt — at tage et vist Hensyn her til i vor Retspleje.

Formanden: Jeg maa bede om Ro i Salen.

Gunnar Fog-Petersen: Men det er min Opfattelse, at man skal gaa meget forsigtigt frem; man kan meget let naa det Punkt, hvor Straffebestemmelser, der er skrappe end dem, man har med Hensyn til Indskrænkning af Ytringsfriheden og af Offentligheden o. s. v. i Retsplejen, kan komme til at virke modsat det, man tilstræber at opnaa. Ikke alene er det vanskeligt i et Land som Danmark at ændre væsentligt paa disse Omraader, fordi den store Offentlighed gennem en Menneskealder har været af den Opfattelse, at det, man maatte ønske, var Udvidelser paa disse Omraader. Baade den højtærede Ministers Parti og mit Parti regner sig selv for at have været de førende i denne Udvikling og betragter det som en Æressag at værne derom. Derfor er det vanskeligt, og man skal gaa forsigtigt frem, naar ændrede Forhold betinger en Ændring i det, der hidtil har været anset for det rigtige.

Det er ikke i og for sig om Principperne i det, der hidtil har været gældende her i Landet, jeg ønsker at diskutere med den højtærede Minister eller andre, for de staar efter min Mening fast, men det er om Graderne; om dem er jeg villig til at gaa ind i en Forhandling inden for de anerkendte Principper. Efter Grundloven, baade den af 1915 og den af 1920, skal Offentlighed og Mundtlighed „saa snart og saa vidt som muligt gennemføres ved hele Retsplejen“. Det er en Løfteparagraf, her er Tale om: Grundloven tilsiger Befolkningen, at saa snart som det kan lade sig gøre, og i saa høj Grad som det er muligt, skal dette indføres i Retsplejen. Løftet herom gælder den Dag

i Dag, og det staar naturligvis ved Magt med hele den Styrke, som en Grundlovsbestemmelse har.

I det nye Grundlovsforslag, som behandles her i Tinget i disse Dage, staar der, at i Retsplejen „gennemføres Offentlighed og Mundtlighed i videst muligt Omfang“. Der er en Ændring her i Teksten, som naturligvis staar i Forbindelse med, at denne Løfteparagraf mistede noget af sin Mening, saaledes som den stod, efter at man i 1915 — mere end efter 1920 i øvrigt — havde gennemført Offentlighed og Mundtlighed i Retsplejen. Nu kan den Tekst, der er valgt i Grundlovsforslaget, maaske nok læses paa lidt forskellig Maade; den kan læses saadan, at man siger: i Retsplejen skal *til enhver Tid* gennemføres Offentlighed og Mundtlighed i videst muligt Omfang, men den Læsemaade kan jeg i hvert Fald ikke anerkende. Jeg forstaar Paragraffen saaledes: Der skal gennemføres Offentlighed og Mundtlighed ud over, hvad der er, thi Paragraffen indeholder stadig et Løfte, nemlig at det skal gennemføres „i videst muligt Omfang“. Hvis det andet havde været Meningen: „til enhver Tid hvad der er muligt“, kunde man have skrevet det, nemlig at Retsplejen saa vidt muligt skal være offentlig. Det havde ikke været vanskeligt at finde et Udtryk for det, men saadan staar der ikke i Grundloven, og derfor staar det saaledes for mig, at man ved nogle af de Ændringer, som foreslaas her, vil begrænse Grundlovens Tilsagn ud fra det Hensyn, at det ikke maa gaa ud over Opklaringen af en Sag eller gaa ud over Bestræbelserne for at naa Hensigten med Ransagningen o. s. v. Men naar Grundloven siger, at der skal være Offentlighed, vil det sige, at det er det primære, det skal der være, selv om det gaar ud over Opklaringen af Sagen, og at Boligen er ukværnelig, selv om Ransagningen derved skulde lide noget. Det er selvfølgelig Meningen med Grundloven, som gaar forud for de andre Love.

Ser jeg nu ud fra dette Synspunkt paa det foreliggende Lovforslag, kan jeg tiltræde en meget væsentlig Del af de Bestemmelser, der er foreslaaet, men andre af Bestemmelserne maa jeg forbeholde mig at drøfte med Rigsdagens Medlemmer og den højtærede Minister i det Udvalg, som jeg formoder maa blive nedsat til Behandling af denne Sag, og hvori vi forhaabentlig kan naa til Vejs Ende, selv om Tiden er meget kort.

I Ændringen til § 29, 2det Stykke, foreslaas det, at Retten undtagelsesvis paa Begæring af en Part eller i Embeds Medfø